

VELIKONOČNÍ TÝDEN DEN ZA DNEM ANEB JAK TO VLASTNĚ BYLO?

Svatý týden

Křesťané po celém světě za svůj největší svátek považují Velikonoce. Je to důležitější svátek než Vánoce. Týden od Květné neděle po Velikonoční neděli křesťané nazývají Svátý týden. A co se vlastně stalo? Ježíš Kristus v letech 30 až 33 našeho letopočtu působil v Galileji, Samaří a Judsku jako kazatel. Chodil mezi lidmi a mluvil s nimi o Bohu, který netrestá, ale miluje, a také o tom, že Nebe je otevřené pro všechny jako Boží království. Konal zázraky, především uzdravoval nemocné a postižené. Jeho vliv byl větší a větší. A tak se Římané, kteří na daném území vládli, rozhodli, že se Ježíše zbaví navždy.

ŠKAREDÁ STŘEDA

Co se tehdy stalo?

Ježíš měl 12 učedníků, kteří jej téměř pořád doprovázeli. Římané tak nevěděli, který ze skupiny je právě Ježíš. – Našli si ale mezi učedníky Jidáše, který se stal jejich spojencem. Jidáš už dlouho nebyl s Ježíšem spokojený. Chtěl po něm totiž, aby se snažil o politickou moc, aby pak mohl spolu s ním zemi vládnout. Škaredá středa je den, kdy se Jidáš na Ježíše zle zamračil.

A jak je to v lidové tradici?

Škaredé středě se říká taky Sazometná. Ten den totiž bylo zvykem vymetat saze z komínů. Platila taky pověra, že pokud se lidé v tento den se na sebe mračí a zlobí, nezbaví se toho po celý rok. Také se v kuchyních pekly jidáše, pečivo z kynutého těsta na připomínku Jidáše, který Ježíše zradil.

Tipy na to, co můžeš dnes dělat ty:

Řekni dnes každému členu své rodiny něco hezkého. Vymysli pro něj pochvalu. Něco, co ho donutí k úsměvu. Zachraň jej před mračením! 😊

ZELENÝ ČTVRTEK

Co se tehdy stalo?

Ježíš se spolu se svými učedníky začal chystat na oslavu židovských Velikonoc. Připravili si pro sebe slavnostní hostinu. Ježíš ale věděl, co ho čeká. Proto využil této oslavy k tomu, aby svým učedníkům řekl o tom, že ví, co se stane v následujících dnech. „Jeden z vás mě zapře a jeden z vás mě zradí,“ zněla jeho slova. Ježíš také vzal do ruky chléb, rozlámal ho a řekl, že to je jeho tělo, které se vydává za všechny lidi světa. Poté vzal kalich vína a řekl, že to je jeho krev, která se vydává za všechny lidi světa. Učedníci se divili, ale Ježíše poslechli, protože mu věřili.

Zelený čtvrtek je poslední den, kdy na kostelích zvoní zvony. Poté utichnou a rozezní se až na Bílou sobotu.

A jak je to v lidové tradici?

Zelený se mu říká pravděpodobně proto, že bylo zvykem jíst v tento den zelené rostliny. Víš, co zeleného můžeme dnes jíst? Špenát, brokolici, salát, ale také různé bylinky.

Jsou to všechno zdravé věci. Zelený čtvrtek byl také dnem očisty. Nejprve začíná osobní očista: brzy zrána lidé vycházeli ven a omývali se rosou nebo vodou. Pak bylo také třeba uklidit dům i dvůr.

Tipy na to, co můžeš dnes dělat ty:

Uklid' si místo, kde si rád hraješ nebo pracuješ na úkolech do školy. Udělej očistu nejen sebe, ale i svých věcí. Ořež si pastelky a tužky, utři si stůl, dej si věci na hromádku.

VELKÝ PÁTEK

Co se tehdy stalo?

Velký pátek je den, kdy je Ježíš Kristus předvolán před soud. Nejdříve ho vyslyší Pilát Pontský, nezjistí ale nic, za co by Ježíš zasloužil smrt. Pošle tak Ježíše k Herodovi. Herodes chce vidět nějaký zázrak. Ježíš to odmítne a je poslán zpátky k Pilátovi. Na místě už je dav lidí. Ti křičí, žádají Ježíšovo ukřižování. Pilát je chce uklidnit, chce sice Ježíše nějak potrestat, ale ne zabít. Nechá ho proto bičovat. Ježíš dostane 39 ran. Dav to ale neuklidní. Lidé křičí: „Ukřižuj ho! Ukřižuj ho!“ Pilát si nad Ježíšem umývá ruce. A posílá ho na kříž na smrt.

A jak je to v lidové tradici?

Na Velký pátek by se nemělo pracovat. Kdysi se vykonávaly jen nejnnutnější práce a mluvilo se ztišeným hlasem. Také se neměly půjčovat věci z domu, protože by je mohly očarovat čarodějnice, kterým se na Velký pátek přisuzovala zvýšená moc.

Velký pátek je den velkého smutku a také dnem největšího půstu.

Říká se, že se na Velký pátek otvírá zem a ukazuje skryté poklady. O zjevovaných pokladech a pobytech lidí v podzemí existuje řada pověstí.

Tipy na to, co můžeš dnes dělat ty:

Zajímá Tě také nějaká pověst o pokladech? Přečti si příběh Král hadů. Jak by ses zachoval ty v roli ovčáka? Udržel bys tajemství?

Dokázal by sis dnes také něco odepřít? Sladkosti, mobilní telefon, televizi? Zkus to, jestli to dokážeš.

Král hadů

Jeden ovčák pásával na stráních ovce a žena mu nosívala každý den jídlo. Jednou, bylo to na Velký pátek, vyhnal ovce a přišel s nimi k jakési skále. Ovce se mu klidně popásaly, a tak si milý ovčák lehl do trávy a díval se na tu skálu. Ta se najednou otevřela a ze škvíry se vyrojila spousta hadů. Jako poslední se vyvalil obrovský had, velký byl jako sám ovčák. Ovčákovi vstávaly hrůzou vlasy na hlavě a nebyl s to se ani pohnout. Každý had si našel jakousi bylinku a odtrhl si z ní lístek. Potom se zase odplazili do skály. Skála se za nimi zase zavřela a po škvíře nebylo ani stopy. Když z ovčáka opadl strach, zvedl se a utrl bylinku, z které si hadi brali lístky. Potom šel a tu bylinku přiložil ke skále. A co se nestalo – skála se pře ním otevřela! Nedalo mu to a vkročil do skály. Jak to udělal, skála se za ním zavřela. Šel dál a ocitl se v krásné síni, zářila, jako by byla ze zlata. Uprostřed stál skvostný stolů a na něm ležel svinutý ten velikánský had. Ti menší leželi kolem něj a všichni spali. Ovčák se neodvážil ani hlesnout. A protože se nemohl dostat ze skály ven, zabalil se do své haleny a lehl mezi malé hady a tam usnul.

Když se probudil, hadi se už plazili ven ze skály. Také jejich král se začal spouštět ze stolu. Ovčák se dlouho nerozmýšlel a namířil si to k výstupu z té hadí jeskyně. Hadí král si ho ale všiml a zasyčel: „Dřív tě nepustím, dokud mi neodpřísáhneš, že nikomu na světě nepovíš, kdes byl a cos tu viděl.“

Ovčák, jak jinak, mu to odpřísáhl. Když se dostal ven, nemálo se podívat, jeho ovečky byly ty tam. A tak zamířil domů. Ale sotva ušel kus cesty, uviděl svou ženu pást stádo. Když na ni promluvil, polekala se ho, byl celý zarostlý. Teprve po hlasu ho poznala.

„Právě dnes je tomu rok, co se ovce z pastvy domů samy vrátily, a já je pak místo tebe musela pást,“ řekla mu. „Kdes byl po celý rok?“

Ale ovčák jí to nepověděl, neboť králi hadů odpřísáhl, že bude mlčet. Ale když žena stále naléhala, prosila i vyčítala, jak se pro ně naplakala, nakonec podlehl a řekl jí to. Navečer zahnali ovce domů a druhý ráno ovčák sám vyhnal stádo na pastvu.

Bylo poledne a tu se pře ním objevil ten obrovský hadí král. Vypadal teď jako drak a byl osedlán: „Tys porušil svou přísahu a vyzradil jsi, cos neměl!“ zasyčel na ovčáka. „Teď se na mě posad.“

Ovčák neměl před tím hadiskem kam utéct, a tak mu nezbylo, než aby na něj sedl. Had-drak s ním vzlétl vysoko do povětří, až nad oblaka. Nebohý ovčák zem ani neviděl, jenom skřivánka zaslechl zpívat.

„Teď už ti nikdo nepomůže, leda ten skřivánek,“ řekl drak.

„Skřivánku, ptáčku, můj milý, pomoz mi!“ volal ovčák.

A skřivánek přiletěl, zakroužil kolem ovčáka a pak se rozletěl výš a ještě výš, až do nebeských výšin. Když se pak vrátil, nesl v zobáčku list zlatými písmeny od samého Pánaboha sepsaný, a ten list pustil draku do tlamy. Nato se drak spustil níž a ještě níž, až nakonec dosedl dolů na zem. Ovčák rychle z hada seskočil a ten mizel jako blesk. Potom se ovčák vrátil ke svým ovečkám a žil ještě dlouho se svou ženou a ještě dlouho pásal ovečky. A jestli neumřel, dosud je tam ve stráni pase.

BÍLÁ SOBOTA

Co se tehdy stalo?

Bílá sobota se mezi křesťany slaví jako den, kdy Ježíš ležel v hrobě. Hrob ještě zavalili velkým kamenem, aby nikdo nemohl Ježíšovo tělo uctívat a oplakávat.

A jak je to v lidové tradici?

Proč se jí říká bílá? Toto pojmenování vychází z bílého oděvu lidí, kteří byli v tento den křtěni a přijati do církevního společenství. Bílá sobota je posledním postním dnem (dnem, kdy se od Popeleční středy držel půst). Bílá také znamená, že se ten den u kostelů zapaloval obřadní oheň, od kterého kněz zapálil velkou svíci, a tou přinesl zvenku do tmavého, zhasnutého kostela světla. Věřící si pak zapalovali své svíce a postupně jimi rozsvěcovali oltáře. Tím se kostel rozsvítil bílým světlem.

Tipy na to, co můžeš dnes dělat ty:

Bílá sobota byla dnem očekávání vzkříšení Ježíše Krista. I ty na něco čekáš? Zkus napsat nebo říct 3 věci, na které se v budoucnu těšíš.

BOŽÍ HOD VELIKONOČNÍ

Co se tehdy stalo?

V neděli ráno se vydala Marie Magdalská k Ježíšovu hrobu. Jaké bylo překvapení, když našla obrovský kámen odvalený a hrob prázdný. Běžela to říct jeho učedníkům. Ti rychle utíkali s ní k hrobu a zjistili, že tam Ježíš opravdu není. Pak se Marii Magdalské zjevili dva andělé a řekli jí, že Ježíš je zpátky u Boha, svého otce. Sedí po jeho pravici na nebesích.

Velikonoční neděle je oslavou Ježíšova zmrtnýchvstání. Je vůbec největším křesťanským svátkem. Ježíš svou smrtí přijal hříchy všech lidí a tím je navždy vysvobodil.

A jak je to v lidové tradici?

Neděle byla dnem radosti ze vzkříšení Ježíše Krista. Lidé chodili svátečně oblečení do kostela, nosili tam pokrmy, hlavně pečivo a vajíčka, ale také maso, slaninu, chleba, med, víno i jiné, které po skončení mše kněz světil. Na svátečním stole se mohla objevit také jehněčí či kůzlečí pečínka a oblíbená byla i velikonoční nádivka.

Tipy na to, co můžeš dnes dělat ty:

Boží hod velikonoční je dnem radosti. Dokázal bys říct, napsat 3 věci, které Ti dělají radost?

Velikonoční nedělí svátky Velikonoc končí.
Velikonoční pondělí je tradice, která již nemá s tou křesťanskou nic společného. Muži chodí po pomlázce, vyplácejí děvčata a za odměnu dostávají výslužku v podobě malovaných vajíček a barevných mašlí. Je to den plný smíchu a veselého křiku.

